

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Bibliothèque nationale de France

EXTRAITS
DE LUCIEN

ET

DE XENOPHON.

TOME PREMIER

CONTENANT LE TEXTE GREC.

T A B L E
D È S P I E C E S

contenues dans ce volume.

LE Songe , ou le Coq , de Lucien.

Les Spectateurs , ou le Caron , de Lucien.

La République de Lacédémone , de Xéno-
phon.

La République d'Athènes , de Xénophon.

EXTRAITS DE LUCIEN

E
DE XÉNOPHON,

AVEC DES NOTES.

PAR M. l'Abbé GAIL, Docteur agrégé
de l'Université.

PREMIERE PARTIE.

LE SONGE,
OU
LE COQ, DE LUCIEN.

A PARIS,

Chez L'AUTEUR, au College d'Harcourt.

BROCAS, rue Saint-Jacques.

NYON, pavillon des Quatre-Nations.

COLAS, place Sorbonne.

LE JAY, rue Neuve des Petits-Champs.

M. DCC. LXXXVI.

Avec Approbation, & Privilège du Roi.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ,

ΟΝΕΙΡΟΣ, ἢ ΑΛΕΚΤΡΩΝ.

S O M M A I R E.

LUCIEN prouve dans ce dialogue que les richesses ne font pas le bonheur, et qu'on n'est heureux qu'au sein de la médiocrité. Pour faire goûter cette importante vérité, il la couvre du voile de la plaisanterie, et fait parler à sa place deux acteurs très comiques, un savetier nommé Mycille, et un coq autrefois Pythagore. Ceux qui connoissent le génie de Lucien, son imagination vive & brillante, devinent aisément que cette fiction doit devenir entre ses mains une source inépuisable de plaisanteries, sur-tout sur la métempsychose et sur Pythagore.

Le principal acteur est le savetier qui raconte au coq philosophe un beau songe qu'il a eu pendant la nuit. Il avoit rêvé que le riche Eucrate es

mourant l'avoit institué son héritier. Le coq à son tour fait à Mycille le détail de ses métamorphoses, lui trace le tableau de l'opulence et de la pauvreté, lui montre de près la vie des riches, et le force enfin d'avouer que la pauvreté est bien préférable à l'opulence.

ΜΙΚΥΛΛΟΣ, ΑΛΕΚΤΡΩΝ, ΣΙΜΩΝ.

ΜΙΚ. Ἀλλὰ¹ σε, ὦ χάρισε ἀλεκ-
 τρωῶν, ὃ Ζεὺς αὐτὸς ἐπιτείλει, φθο-
 νερὸν οὕτω ἔδξύφωνον ὄντα, ὅς-με
 πλουτίζετα, ἔηδίσω ὀνείρω ζυνόντα, ἔ
 θυμασὴν εὐδαιμονίαν εὐδαιμονέοντα,
 διαπορὸν πἔ γεγωνὸς ἀναβοήσας, ἐπή-
 γειρας, ὡς μηδὲ νύκτωρ γῆρ τὴν πολὺ σῆ
 μαρωτέραν πένητα διαφύγοιμι. Καίτοι,
 εἴγε ῥῆ τεκμαίρεσθαι τῆτε ἡσυχὰ πολ-
 λὴ ἐπ' ἔσση, ἔ τῶ κρύει μηδέπω με

1. Ἀλλὰ, particule d'imprécation. — ἐπιτέ-
 λει, aor. 1. optat. Eol. d'ἐπιτρίβω. — διαφύγον
 de δια et de τέρω, *tero* ou *terebro*, dont le parf.
 moy. est τέτορα. — γεγωνὸς de l'insuf. γνῶω, p.
 moy. γέγνωα, et par métathèse, ou transposi-
 tion, γέγωνα. — σῆ. L'accent de ce mot, qui,
 suivant les grammairiens, se perd après πολὺ,

τὸ ὀρθρινόν, ὥσπερ εἶωθεν, ἀποκναίον-
 π, (γῶμων γὰρ ἔτος ἀψευδέστατός μοι
 προσελαυνέσης ἡμέρας,) ἔδέπω μέσαι
 νύκτες εἰσίν. Ὁ δὲ αὖτις ἔτ, ὥσπερ
 τὸ χρυσὸν ἐκείνο κώδιον φυλάττων, ἀφ'
 ἑσπέρας εὐθὺς ἤδη κέκραγεν· ἀλλ' ἔ-
 π χαίρων γε. Ἀμυνῶμαι γὰρ εὐθύς σε,
 ἦν μόνον ἡμέρα γένηθαι, συντείβων τῇ
 βακτηρίᾳ· νῦν γάρ μοι παράγμαλα παρ-
 ἔξεις, μεταπηδῶν ἐν τῷ σκότῳ.

ΑΛΕ. Μικυλλε δέσποτα, ὦμιν¹ π
 χαιεῖδαί σοι φθάνων τῆς νύκτ, ὅπό-
 σον δυνάμην, ὡς ἔχῃς ὀρθρεύόμεν, διανύειν
 τὰ πολλὰ τῶν ἔργων. Ἦν γ' ἔν
 πεῖν ἀναεῖλαι ἥλιον μίαν κρηπίδα ἔρ-
 γάσαιο, περοδ' ἔση τέτο ἐς τὰ ἀλφίτα
 πεπονηκώς. Εἰ δέ σοι καθεύδειν ἥδιον,
 ἐγὼ μὲν ἡσυχάσομαί σοι, ἔ' πολὺ ἀφω-

se conserve ici par emphase. — εἶωθεν d'ἔθω, p.
 moy. εἶθα, et par pléonafme, εἶωθα. — ἀφ' pour
 ἀπὸ, le π changé en φ à cause de l'esprit rude
 qui suit.

1. ὦμιν. L' i souscrit indique que la 1. syl-

νότερος ἔσομαι πῶν ἰχθύων. Σὺ δὲ ὄρα ὅπως μὴ ὄναρ πλουτῶν, λιμωτῆς ἀνεγρόμενος.

ΜΙ. ὦ Ζεῦ τεράσι, ὦ Ἡρακλεῖς ἀλέξιππε, τί τὸ κακὸν τῷτό ἐστιν; ἀνδροπί-
νως ἐλάλησεν ὁ Ἀλεκτρυών.

ΑΛΕ. Εἴτά σοι τέρας εἶναι δοκεῖ τὸ ποιῆτον, εἰ ὁμόφωνον ὑμῖν εἰμί;

ΜΙ. Πῶς γὰρ ὃ τέρας; Ἀλλ' ἀπο-
τρέπετε¹, ὦ Θεοί, τὸ δεινὸν ἀφ' ἡμῶν.

ΑΛΕ.² Σὺ μοι δοκεῖς, ὦ Μίκυλλε, κομιδῇ ἀπαίδευτον εἶναι, μηδὲ ἀνεγνω-
κέναι τὰ Ὅμηρου ποιήματα, ἐν οἷς ὁ τῷ Ἀχιλλέως ἵππος ὁ Ξάνδος μακρὰ χαί-
-

labe du verbe est *οι*. — ὄναρ, sous-ent. *κατά*.

1. ἀποτρέπετε, détournez de dessus moi, force de la prép. ἀπο à remarquer.

2. Σὺ μοι δοκεῖς, &c. Ici Lucien égale la verve comique aux dépens d'Homère à qui il reproche souvent de l'in vraisemblance dans ses fictions. — κομιδῇ est, je crois, le dat. de κομιδῇ, soin, et se prend dans le sens de *παιδείῳ*, tout-à-fait, parceque ce qu'on a à cœur de faire, on le fait entièrement. — μακρὰ χαίρειν φράσας τῷ χρεμετίζειν, ayant dit au hennir de se porter bien

ρειν φράσας τὰ χρεμετίζειν, ἔσηκεν ἐν
 μέσῳ τῷ πολέμῳ διαλεζόμενῳ, ἔπη
 ὅλα ῥαψωδῶν, ἔχ' ὥσπερ ἐγὼ νῦν ἀνευ
 πῶι μέτρων, ἀλλὰ καὶ ἐμαντεύετο ἐκεί-
 νος ἐπὶ τὰ μέλλοντα περὶ θένεσσιζε. Ἐ
 ἔδεν πὶ παρὰ δόξον ἐδύκει ποιεῖν, ἔδ' ὁ
 ἀκούων ἐπεκχλείτο, ὥσπερ σὺ, τὸν ἀλε-
 ξίστακον, ἀποτρόπαιον ἠγούμενῳ τὸ
 ἀκουσμά. Καίτοι τί ἂν ἐποίησας, εἰ σοι
 ἡ τῆς Ἀργοῦς τέστις ἐλάλησεν, ὥσπερ
 ποτὲ ἡ φηγὸς ἐν Δωδώνῃ αὐτόφωνῳ
 ἐμαντεύετο; ἢ εἰ βύρσας εἶδες ἐρπύσας,
 Ἐβοῶν κρέα μυκώμενα, ἡμίονα Ἐέφθα,
 περιπεπαρμένα τοῖς ὀβελοῖς; Ἐγὼ δὲ
 Ἐρμῆ πάρεδρος ὦν λαλίστατον Ἐλογω-
 τατ' ὅσων ἀπάντων, Ἐτὰ ἄλλα ὁμο-
 δίατ' ὑμῖν Ἐσύντροφος, ἔχ' ἡλεπῶς
 ἐμμελλον ἐκμαθήσεσθαι τὴν ἀνδροπίνην

pour long-tems. — τί ἂν ἐποίησας αἰ par-
 tic. potentielle, ainsi appelée parcequ'elle élève
 les tems de l'indicat. au subjonctif, ou à l'optatif.
 Jointe à un verbe qui soit à l'un de ces modes,
 elle est explétive.

φωνήν. Εἰ δὲ ἐχέωθ' ἴσθαι ὑπόσχοίό¹ μοι, ἔκ' ἂν ὀκνήσαιμί σοι τὴν ἀληθεύσαν αἰτίαν εἰπῆν τῆς πρὸς ὑμᾶς ὁμοφωνίας, ἢ ὅθεν ὑπάρχει μοι ἔγω λαλῆν.

ΜΙ. Ἀλλὰ μὴ ὄνειρος ἔ' ταῦτά ἐστιν, Ἀλεκτρυὼν ἔγω πρὸς ἐμὲ διαλεγόμενος; Εἰπέ δ' ἔν' πρὸς τῷ Ἑρμῇ, ὃ βέλπυσε, ὅ,τι ἔ' ἄλλο σοι τῆς φωνῆς αἶπον. Ὡς δὲ σιωπήσομαι ἔ' πρὸς ἑδέναν ἑρῶ, τί σε χρὴ δεδιέναι; Τίς γὰρ ἂν πισεύσειέ μοι, εἰ πνι δηγούμεν ὡς Ἀλεκτρυόνη² αὐτὰ εἰπόντ' ἀκηκοώς;

ΑΛΕ. Ἀκούε τοίνυν. Παραδοξότατόν σοι λόγον εἴ οἶδ' ὅτι λέγω, ὃ Μίκυλλε. Οὐποτὶ γὰρ ὁ νῦν σοι Ἀλεκτρυὼν φαινόμεν³ ἔ' πρὸ πολλοῦ ἀνθρώπου ἦν.

ΜΙ. Πῶς; ἐδέλω γὰρ τῷτο μάλιστα εἰδέναί.

ΑΛΕ. Οἶδ' αἶμα τὸν Πυθαγόραν;

ΜΙ. Τὸν σοφιστὴν λέγεις, τὸν ἀλα-

1. ὑπόσχοίό d' ἔχομαι ὑπὸ, je suis lié par ma parole, je promets.

2. ἀκηκοώς d' ἀκουω, p. moy. ἤκουα, et par ἐδούπλ. ἀκήκουα.

ζόνα, ὅς ἐνομοθέτει μήτε χρέων γευεσθαι,
μήτε κυάμους ἐδίειν, ἥδισον¹ ἐμοὶ γῆν
ὄψον, ἐκτράπεζον, ἄπονον, ἀποφαίνων,
ἐπὶ δὲ ἐπείθων τὰς ἀνδρόφους ἐς πέντε
ἔτη μὴ διαλέγεσθαι;

ΑΛΕ. Ἰὼι² δῆτα κα' κέينو, ὥς περ
τῷ Πυθαγόρῃ Εὐφορβῷ³ γένοιτο.

ΜΙ. Γόητα φασὶ ἐπετραυρὸν τὸν
ἀνδρῶπον, ὃ Ἀλεκτρυόν.

ΑΛΕ. Ἐκεῖν⁴ αὐτὸς ἐγὼ σοι εἰμι ὁ
Πυθαγόρας· ὥς πάνυ, ὃ' γὰρ⁵, λοι-
δορέμενός μοι, ἐπὶ ταῦτα ἔκ εἰδὼς οἶος
πῆς ἦν τὸν τρέπον.

ΜΙ. Τῷτ' αὖ μακρὰ ἐκείνῃς τερατω-
δίεσθον, Ἀλεκτρυὸν φιλόσοφον. Εἰπὼς
δὲ ὁμῶς, ὃ Μνησάρχῃ παῖ, ὅπως ἡμῖν

1. ἥδισον ἐμοὶ &c. Il y a ici hyperbate ou transposition de mots. Voici une construction plus littérale: ἥδισον ἐμοὶ γῆν ὄψον, καὶ ἄπονον ἀποφαίνων ἐκτράπεζον. — ἐκτράπεζον pour ἔξω τῆς τραπέζης. Cette phrase me paroît susceptible de deux sens que j'ai indiqués dans la traduction.

2. Ἰὼι par syncope pour ἴσαδι.

3. ὃ' γὰρ par ellipse pour ὃ ἀγαθὲ.

ἀντὶ μὲν ἀνδροφύπτος ὄρνις, ἀντὶ δὲ Σαμὶς
Ταναγραῖδι ἀναπέφηνας. Οὐ πιθανὰ
γὰρ ταῦτα, οὐδὲ πάνυ πσεύσαι ῥάδια·
ἔπει· ἔ δὲ δύο ἤδη μοι τετηρημέναι δοκῶ
πάνυ ἀλλότεια ἐν σοὶ τῷ Πυθαγόρῃ.

ΑΛΕ. Τὰ ποῖα;

ΜΙ. Ἐν μὲν, ὅτι λάλος εἶ ἔ κρακλι-
κός· ὁ δὲ σιωπᾶν ἐς πέντε ὅλα ἔτη,
οἶμαι, παρῆναι. Ἐπερὶ δὲ, ἔ πανηελῶς
παράνομον.¹ Οὐ γὰρ ἔχων ὅτι σοι παρα-
βάλοιμι, κυάμους ἐχθρὸς, ὡς οἶδα, ἔχων
ἦκον, ἔ σὺ ὅδεν μελλήσας ἀνελεξας
αὐτὸς· ὥστε ἢ ἐφευδαί σοι ἀνάγκη ἔ
ἄλλω² εἶναι, ἢ Πυθαγόρῃ ὅντι παρανε-
νομημέναι, ἔ τὸ ἴσον ἡσέβημέναι κυάμους
φαγόντα, ὡς ἂν εἰ τὴν κεφαλὴν τῷ πα-
τρὸς ἐδηδύκεις.³

1. παράνομον, de παρά, à côté, et de νομος, loi, qui n'est qu'à côté de la loi, & par conséquent contraire à la loi.

2. ἄλλω εἶναι, on lit dans quelques éditions ἄλλο εἶναι.

3. ἐδηδύκεις, d'ἔδω, edo, je mange, p. ἦκα, attiq. ἔδηκα, et par pléonasmе ἐδηδοκα, plusq. p. ἐδηδύκειν.

ΑΛΕ. Οὐ γὰρ οἶδα, ὦ Μίκυλλε, ἥ τις
 αἰτία τέτων, εἰδὲ τὰ πρὸς φορα ἐκάστω
 βίῳ. Ἐγὼ δὲ τότε μὲν ἔκ ἡδίων τῶν κυά-
 μων, ἐφιλοσόφην γὰρ· νῦν δὲ, φάροίμι
 ἂν, ὀρνιθικὴ γὰρ ἔκ ἑκ ἀπόρρητῳ
 ἡμῖν ἡ τροφή. Ἀλλ' εἰ σοι φίλον, ἄκουε
 πῶς ἐκ Πυθαγόρου τέτο νῦν εἰμι, ἔν
 ὅσοις πρὸς τερὸν ἐβίό τευσα βίοις, ἔν
 τῆς μετὰ βολῆς ἀπολέλαυκα ἐκάστης.

ΜΙ. Λέγοις ἂν, ὡς ἔμοιγε ὑπερέδι-
 στον ἂν τὸ ἄκρομα γένοιτο· ὥς εἰ τις
 αἵρεσιν πρὸς θείῃ πρότερον μάλλον ἐθέλω
 σὺ ἀκούειν τὰ τοιαῦτα διεξιόντῳ, ἢ τὸν
 πανευδαίμονα ὄνειρον ἐκείνον αὐτὸς ὄρῃ
 τὸν μικρὸν ἔμμερθεν, ἐκ οἶδα ὁ πότε-
 ρον ἂν ἐλοιμὴν· ὅπως ἀδελφὰ ἡ γῆμα τὰ
 σὰ τοῖς ἡδίσοις φανείσι, ἔν ἴση πμῇ
 ὑμᾶς ἄγω, σέ τε ἔν τὸ πολυτίμητον
 ἐνύπνιον.

ΑΛΕ. Ἐπὶ γὰρ σὺ ἀναπεμπάζῃ τὸν
 ὄνειρον, ὅστις πότῃ ὁ φανείς σοι ἦν, καί
 πῃ ἰνδάλματῃ μάταια διαφυλάτῃς,

1. γὰρ, donc, dans le sens de γῆν. 2. ὡς, car.

κενήν Ἐ (ὡς ὁ ποιητικὸς λόγος) ἀμενη-
νήν τινα εὐδαιμονίαν τῇ μνήμῃ μετὰδιώ-
κων;

ΜΙ. Ἀλλ' ὅλ' ἐπιλησوماί ποτε, ὦ
Ἀλεκτερυὼν, εὖ ἴδι, τῆς ὀψεως ἐκείνης.
Οὕτω μοι πολὺ τὸ μέλι ἐν τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς ὄνειρος κατὰλιπὼν ὥχετο, ὡς μόγις
ἀνοίγειν τὰ βλέφαρα ὑπ' αὐτῆς εἰς ὕπνον
αὐδὺς κατὰσπώμενα. Οἷον ἔν ἐν τοῖς ὡπὶ
τὰ πλεονάζεται σπρόφόμενα, τριῖτον
γάρβαλον παρείχετό μοι τὰ ὀφθόμενα.

ΑΛΕ. Ἡράκλεις, δεινόν' ἵνα φῆς τὸν
ἔρωτα τῷ ἐνυωνίῳ, εἶχε πλὴνός ὢν, ὡς
φαπ, Ἐ ὄρον ἔχων τῆς πῆσεως τὸν ὕπνον,
ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα ἤδη πηδᾷ, Ἐ ἐνδια-
τεῖβει ἀνεωγῶσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, μελι-

1. δεινόν, pour θαυμασόν. — πλὴνός ὢν.
Lucien paroît ici plus occupé de son sujet que des
regles du langage. ἐνυωνίῳ étant du neutre, il
faudroit πλὴνόν ὢν, & plus bas ἔχων, μελιχρόν,
ἐναργές, φαινόμενον. ἐναργής, évident; d'ἀργός,
blanc, parcequ'on voit mieux ce qui est blanc. —
περιπόθητος. On lit dans quelques éditions τρι-
πόθητος, trois fois desirable.

χρὸς ἔγωγε ἐναργὴς φαινόμενός· Ἐθέλω
γὰρ ἀπ᾽ ἡμῶν οἷός τις ἔσιν, ἔγωγε σοὶ πει-
πόθητος ὢν.

ΜΙ. Ἐποίμην λέγειν· ἡδὺ γὰρ τὸ
μεμνηῆσθαι καὶ διεξιέναι περὶ αὐτῶ. Σὺ
δὲ πηνίχρα, ὦ Πυθαγόρα, διηγήσῃ τὰ
περὶ τῶν μεταβολῶν;

ΑΛΕ. Επειδὴν σὺ, ὦ Μίκυλλε, παύ-
σῃ ὀνειρώτων, καὶ ἀποψήσῃ ἀπὸ τῶν βλε-
φάρων τὸ μέλι. Τὸ νῦν δὲ φρόνους εἶπε,
ὥς μάθω εἴτε διὰ τῶν ἐλεφαντίνων πυλῶν,
εἴτε διὰ τῶν κερατίνων σοὶ ὁ ὄνειρος ἦκε
πετόμενός·

ΜΙ. Οὐδὲ δι' ἐτέρας τύπων, ὦ Πυ-
θαγόρα.

ΑΛΕ. Καὶ μὴν Ὅμηρος δύο ταύτας
μόνας λέγει.

ΜΙ. Ἐὰν χαίρειν τὸν λῆρον ἐκείνον
ποιητὴν, ἔδεν εἰδότες ὀνείρων πέρι. Οἱ
πένητες ἴσως ὀνειροὶ διὰ τῶν τοιγύτων ἐκ-
φοιτῶσιν, οἷος ἐκείνός ἐώρα, ἔδὲ πάνυ
σαφῶς, τυφλὸς αὐτὸς ὢν· ἐμοὶ δὲ διὰ
χρυσῶν πινῶν πυλῶν ὁ ἡδίστος ἀφίκετο,

χρυσῆς ἔ αὐτὸς, ἔ χρυσᾶ πάντα πειβε-
βλημένῃ, ἔ πολὺ ἐπαρόμενῃ χρυσίον.

ΑΛΕ. Πάυε ὦ Μίδα βέλτισε, χρυσο-
λογῶν. Ἀτεχνῶς ᾽ γὰρ ἐκ τῆς ἐκείνης σοι
εὐχῆς τὸ ἐνύπνιον, ἔ μέταλλα ὅλα χρυ-
σίῃς κεκομίσθαι μοι δοκεῖς.

ΜΙ. Πολὺ, ὦ Πυθαγόρα, χρυσίον
εἶδον, πολὺ· πῶς οἶει καλὸν, οἷαν τὴν
αὐγὴν ἀπεσπάπτον; Τί ποτε ὁ Πίνδαρος
φησι περὶ αὐτῆς ἐπαμνῶν; ἀνάμνησον γάρ
με, εἰπερ οἶδα, ὅποτε ὕδωρ ἄεισον εἰπὼν,
εἶτα τὸ χρυσίον θανμάζει, εὖ ποίῶν, ἐν
ἀρχῇ εὐθύς τῆ καλλίστου τῶν ἀσμάτων
ἀπάντων.

ΑΛΕ. Μῶν² ἐκείνο ζητεῖς,

Ἄεισὺν μὲν ὕδωρ·

Ὁ δὲ χρυσὸς αἰθομένον πῦρ

Ἄτε διαπρέπει νυκτὶ,

Μεγάρτορος ἔξοχα πλούτου;

1. ἀτεχνῶς, avec un circonfl. signifie *afsuré-
ment*; & ἀτέχνως, avec un accent aigu sur la
pénultième, se prend dans le sens d'*αμαθῶς*,
stultè, sottement.

2. Μῶν ἐκείνο &c. Cette citation est un vrai

ΜΙ. Νῆ Δία αὐτὸ τέτο' ὥσπερ γὰρ τ' ὕ-
μὸν ἐνύπνιον ἰδὼν ὁ Πίνδαρος, οὕτως
ἐπαμνεί τὸ χρυσίον. Ὡς δὲ ἤδη μάθης
οἶόν τι ἦν, ἀκασὸν, ὃ σφάτατε Ἀλεκ-
τρυών. Ὅτι μὲν ἔκ οἰκόσιτος ἦν χθές, οἶδα.
Εὐκράτης γάρ με ὁ πλῆσι ^Θ ἐντυχὼν ἐν
ἀγορᾷ, λουσάμενον ἤκειν ἐκέλευε τὴν ὥραν
ἐπὶ τὸ δεῖπνον.

ΑΛΕ. Οἶδα πάνυ τέτο, πεινάσας παρ'
ὅλην τὴν ἡμέραν, ἄχρι μοι βαθείας ἤδη
ἰσπώερας ἦκες ὑποβεβρεγμέν^Θ, τὰς πέν-
τε ἐκείνης κυάμης κομίζων, ἃ πάνυ δα-
ψιλές τὸ δεῖπνον ἀλεκτρυόني ἀθλητῇ
ποτε γενομένῳ, ^Θ Ὀλύμπια ἔκ ἀφανῶς
ἀγωνισαμένῳ.

ΜΙ. Ἐπεὶ δὲ δειπνήσας ἐπανῆλθον,
ἐκάθειψον εὐθύς, τοὺς κυάμης σοι πα-
ραβαλὼν. Εἴτά μοι κατὰ τὸν Ὀμηρον,

persifflage de la 1. Olympique de Pindare. —
αἰθόμενον, signifie à l'actif, allumer; au passif,
être allumé; au moyen, s'allumer soi-même,
brûler de ses propres feux, comme les étoiles, &
c'est dans ce dernier sens qu'il se prend ici.

1. με se rapporte à ἐκέλευε, et non pas à ἐντυ-
χὼν qui régit le datif.

ἀμβροσίην διὰ νύκτα θεῖός τις ὡς ἀλη-
θῶς ὄνειρος ἐπιστάς. . . .

ΑΛΕ. Τὰ παρὰ τῷ Εὐκράτει πρῶτε-
ρον, ὦ Μίκυλλε, διηγῆσαι, ἔ τὸ δειψο-
νον οἶον ἐγένετο, ἔ τὰ ἐν τῷ συμποσίῳ
πάντα· κωλύει γὰρ ἔδὲν αὐδὶς σε δειψο-
νεῖν ὥσπερ ὄνειρόν τινα. ἔ δειψὺν ἐκείνῃ
προάγοντα², ἔ ἀναμνησκόμενον τῇ μνή-
μῃ τὰ βεβρωμένα.

ΜΙ. Ὡμν ἐνοχλήσειν ἔ ταῦτα διη-
γέμεν. ἐπεὶ δὲ σὺ προθυμῇ, ἔ δὴ
λέγω. Οὐ πρῶτον, ὦ Πυθαγόρα, πα-
ρὰ πλοσίῳ πνὶ δειπνήσας ἐν ἅπαντι τῷ
βίῳ, τύχη πνὶ ἀγαθῇ ἐντυγχάνω χθὲς τῷ
Εὐκράτει. Καὶ ἐγὼ μὲν προσειπὼν αὐτὸν,
ὥσπερ εἰώθειν, δεσπότην, ἀπηλλαττό-
μην, ὡς μὴ καταρχύναμι αὐτὸν ἐν πενι-
χρῷ τῷ τρέβωνι συμπαρομαρίων. Ὁ δὲ,

1. ὡς donne au positif ἀληθῶς la force du
superlatif. — ὄνειρος ἐπιστάς. . . . Ici le coq in-
terrompt Mycille pour lui faire une question.

2. προάγοντα. Au lieu de ce mot, on lit dans
un manuscrit ἀναπλάττοντα.

Μίκυλλε, φησι, θυγατὲς τήμερον ἐσιώ-
 γένεθλια, & παρεμάλεσα τῶν φίλων μάλα
 πολλὰς · ἐπεὶ δὲ τινα φασὶν αὐτῶν μα-
 λακῶς ἔχοντα ἔχ' οἶόν τε εἶναι ξυνδειπ-
 νεῖν μεθ' ἡμῶν, σὺ αὐτ' ἐκείνῃς ἤκε λυ-
 σάμεν(Θ), ἢν μὴ ὄγε κληθεῖς αὐτὸς εἴπη
 ἀφίξεσθαι, ὥς ' νῦν γε ἀμφίβολός ἐστι.
 Τὸτο ἀκῆσας ἐγὼ, προσκυνήσας, ἀπῆειν
 εὐχόμεν(Θ) ἅπασι θεοῖς ἠπιάλόν τινα, ἢ
 πλευεῖτιν, ἢ ποδάγραν ἐπιπέμψαι τὰ μα-
 λακίζομένῳ ἐκείνῳ ἔ' ἐφεδρ(Θ) ἐγὼ & διά-
 δοχος ἐκεκλήμην · & τὸ ἄχρ' ἄλγος αἰῶνα
 μήκισον ἐπιδέμην, συνεχὲς ἐπισκοπῶν ὅπο-
 σάπην τὸ σοιχείον εἶη, & πνίγη ἤδη
 λελῆσθαι δέοι · καὶ περὶ τότε ὁ καμὸς
 ἀφίκετο, πρὸς τάχος ἑμαυτὸν ἀπορρίψας
 ἀπέρχομαι, κοσμίως μάλα ἐχρήματισμέ-
 ν(Θ), ἀντιπρέψας τὸ τελευτώνιον, ὥς ἐπὶ
 ἔ' καθαροτέρου γένοιτο ἡ ἀναβολή. Κα-

1. ὥς νῦν γε, car à présent du moins. ὥς,
 adv. ou conj. afin, de manière que, ainsi, car,
 &c. avec le participe ὥς signifie comme, dans le
 dessein de, sous prétexte.

ταλαμβάνω δὲ πρὸς ταῖς θύρας ἄλλης
 τε πολλὰς ἔδῃ καὶ κείνον, φορέσθην
 ὑπὸ τετάρτῳ κεκομισμένον, ὃ με ὑπο-
 δειπνέειν ἔδει, τὸν νοσεῖν λεγόμενον. Ἐ-
 ἰδήλα δὲ πονήρους ἔχων. ὑπέστνε γῆν, ἔ-
 ὑπέβητις, ἔνεγχεμπέτο μύχον πᾶσι δυσ-
 πωρόσδον, ὡχρὸς ἂν ὅλος, ἔδιωδήκως,
 ἀμφὶ τὰ ἐξήκοντα ἔτη χερδόν. Ἐλέγετο δὲ
 φιλόσοφος τις εἶναι τῶν πρὸς τὰ μειρά-
 κια φλυαρέντων. Ὁ γῆν πώγων μάλα τρα-
 γικός ἦν, ἐς ὑπερβολὴν κουειῶν. Καὶ ἀ-
 πωμένους δὲ Ἀρχβίς ἔϊατεῖς διότι ἔπας
 ἔχων ἀφίκετο, Τὰ καθήκοντα, ἔφη, ἔ-
 χρη πωροδιδόναι, ἔταῦτα φιλόσοφον ἀν-
 δρα, καὶ ἂν μυρία νόσοι ἐμποδὼν ἰστών-
 ται. ἡγήσεται γὰρ Εὐκράτης ὑπερεωράσ-
 θαι¹ πρὸς ἡμῶν. Οὐμενεν, εἶπον ἐγὼ,
 ἀλλ' ἐπαγνεσείῃ σε, ἦν οἴκοι παρὰ σεαυ-
 τῷ μᾶλλον ἀποθανεῖν ἐθέλοις, ἢ περ ἐν

1. ὑπερεωράσθαι, attiq. pour ὑπερωράσθαι,
 d'ὑπερωρᾶν, regarder au-delà, avec fierté. περι-
 ρᾶν, regarder autour de soi, avec indifférence,
 mépriser.

τὰ συμποσίῳ συναναχρεμψάμεν^Θ τὴν
 ψυχὴν μετὰ ᾧ φλέγματ^Θ. Ἐκείν^Θ μὲν
 ἔν ὑπὸ μεγαλοφροσύνης ἔωρεσε ποιεῖτο
 ἀκηκοέναι ᾧ σκώμματος. Ἐφίσταται ᾧ μετὰ
 μικρὸν ὁ Εὐκράτης λελουμέν^Θ, ἔϊδὼν
 τὸν Θεσμόπολιν, (τὸ γὰρ ὁ φιλόσοφος
 ἐκαλεῖτο,) Διδάσκαλέ, φησιν, εἴ μὲν
 ἐποίησας αὐτὸς ἥκων πρὸς ἡμᾶς· ἔ
 μῖον δ' ἂν τί σοι ἐγένετο, ἔ ἀπόντι γάρ,
 ἅπαντα ἐξῆς ἐπέσαλτο ἂν. Καὶ ἅμα λέ-
 γων εἰσῆει χεῖρας ὀρέγων αὐτὰ ἐπερει-
 δομένῳ ἔ τοῖς οἰκέταις. Ἐγὼ μὲν ἔν
 ἀπίενα παρεσκευαζόμεν· ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς
 ἔ ἐπιπολὺ ἐνδοδιάσας, ἐπεί με πάνυ σκυ-
 θεπὸν εἶδε, Πάριδι, ἔφη, ἔ σὺ, ὦ
 Μίκυλλε, ἔ συνδέει πνευ μεθ' ἡμῶν· τὸν
 υἱὸν γὰρ ἐγὼ κελεύσω ἐν τῇ γυναικωνί-
 πιδι μετὰ τῆς μητρὸς ἐστιαθῆναι, ὥς σὺ

1. συναναχρεμψάμενος, composé de συν avec,
 d'ανα qui marque ici et mouvement de bas en
 haut, et reduplication, et de χρεμπίομαι, d'où
 le mot latin *screo*, et le françois *cracher*. — ᾧ se
 rapporte à ἀκηκοέναι.

χώραν ἔχης. Εἰσήειν ἔν μάτην λύκος χα-
 νῶν παρὰ μικρὸν, αἰχυνόμενος ὅτι ἐδό-
 κεν ἐξεληλακέναι ὃ συμποσίς τὸ παμφίον
 ὃ Εὐκράτης. Καὶ περὶ δὴ ἡ κατακλίνεσθαι
 καρὸς ἦν, περὶ τὸν μὲν ἀράμενοι ἀνέθε-
 σαν τὸν Θεσμόπολιν, ἐκ ἀπεραγμόνως
 νῆ Δία, πέντε, οἶμα, νεανίσκοι εὐμεγέ-
 θεις, ὑπαυχένια περιβύσαντες αὐτῷ πάν-
 τοθεν, ὡς διαμένοι ἐν τῷ γήματι ἔπι-
 πολὺ καρτερεῖν δύνατο. Εἵτα, μηδενὸς
 ἀνεχομένους πλησίον κατακείσθαι αὐτῶ,
 ἐμὲ κατακλίνουσι φέροντες, ὡς ὁμοτρά-
 πεζοὶ εἴημεν. Τ' ἔντευθεν ἐδειπνῶμεν, ὃ
 Πυθαγόρα, πολυούφον τι ἔποικίλον
 δεῖπνον ἐπὶ χρυσῶ πολλῶ ἔαργυρῶ. ἔ
 ἐκπώματα ἦν χρυσᾶ, ἔ διάκονοι ὠραῖοι,
 ἔ μεσουργοὶ, ἔ γελωτοποιοὶ, ἔ ὅλως

1. Καὶ περὶ δὴ pour καὶ ἐπειδὴ. — κατακλίνεσθαι, sous-ent. τῶ. — καρὸς, le moment favorable; χρονὸς, le tems, la durée. — ἀράμενοι, aor. 1. moy. d'αἶρω. — ἀνέθησαν, aor. 1. act. d'ἀνατί-
 θημι. τίθημι ἀνά, je place en haut; κατατίθη-
 μι, je place en bas; ὑποτίθημι, je suppose; προ-
 τίθημι, je mets en avant.

ἡδίστη πῆς ἦν ἡ διατριβή. Πλὴν ἀλλ' ἐν με-
 ἐλύπει ὃ μετρίως, ὁ Θεσμόπολις ἐνο-
 χλῶν, & ἀρετήν πνα πρὸς με διεξιὼν,
 & διδάσκων ὡς αἱ δύο ἀποφάσεις ἑμίαν
 κατὰφασιν ἀποτελῶσι, & ὡς εἰ ἡμέρα
 ἐστὶ, νύξ κ' ἐστὶν· ἐνίοτε δὲ & κέρατα
 ἔφασκεν εἶναι μοι· & τοιαῦτα πολλὰ ὅ-
 δὲν δεομένῳ πρὸς φιλοσοφῶν συνέειρει, &
 ὑπερέμενετο πὴν εὐφροσύνην ὅκ' ἐὼν ἀκέρειν
 τῶν χυδαριζόντων ἢ ἀδόντων. Τοῦτο μέν
 σοι, ὦ Ἀλεκτρυόν, τὸ δειδῶνον.

ΑΛΕ. Οὐχ ἡδισον, ὦ Μίκυλλε, &
 μάλιστα ἐπ' αὖτε συνεκκληροφῆς τὰς λήρω
 ἐκείνῳ γέροντι.

ΜΙ. Ἀκ' ἔγε δὴ & τὸ ἐνύπνιον. Ὡμην
 γὰρ τὸν Εὐκράτην αὐτὸν ἀπαμδα ὄντα,
 ὅκ' οἶδ' ὅπως, ὀποθνήσκῃ, εἴτα πρὸς κα-
 λέσαντά με κ' διαθήκας θέμενον ἐν αἷς
 κληρονόμος ἦν ἀπάντων ἐγὼ, μικρὸν ἐπισ-
 χόντα ὀποθανεῖν· ἐμαυτὸν δὲ παρελθόντα

1. ἀποφάσεις d' ἀποφασίς, négation. κατα-
 φασίς, affirmation. κατὰ ajoute à la signification
 du simple, et ἀπὸ la détruit.

εἰς τὴν ἑοσίαν, τὸ μὲν χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον ἐξαντλεῖν σκάφαις πρὸς μεγάλαις, ἀέναντον τε καὶ πολὺ ἐπιρρέον· τὰ δὲ ἄλλα, τὴν ἐσθῆτα, καὶ τραπεζάς, καὶ ἐκπώματα καὶ διακόνους, πάντα ἐμὰ, ὡς τὸ εἰκὸς, εἶναι. Εἴτα ἐξήλαυνον ἐπὶ λευκῇ ζεύγους, ἐξυωπιάζων, περιέβλεπτος ἅπασιν τοῖς ὄφθοι καὶ ἐπίφθοι Θ. Καὶ παρόντων πολλοί, καὶ περιέπαινον, καὶ εἶποντο πλείους. Ἐγὼ δὲ τὴν ἐσθῆτα τὴν ἐκείνου ἔχων, καὶ δακτυλίους βαρεῖς, ὅσων ἐκκαίδεχα, ἐξημμένους τῶν δακτύλων, ἐκέλευον ἐστῆσθαι πᾶσι λαμψρὰν εὐτρεπιδῆναι εἰς ὑποδοχὴν τῶν φίλων. Οἱ δὲ (ὡς ἐν ὀνείρῳ εἰκὸς,) ἤδη παρῆσαν, καὶ τὸ δεῖπνον ἄρτι συνεκομίζετο, καὶ ὁ πότος συνεκρητίζετο. Ἐν τῷ τότε ὄντα με καὶ φιλοτιμίας παρπινούσα ἐν χρυσαῖς φιάλαις ἐμάσσω τῶν παρόντων, ἤδη δὲ πλακῶντ' εἰσκομιζόμενα, ἀναβόησας ἀκαίρους, συνετάραξας μὲν ἡμῖν τὸ συμπόσιον, ἀνέτρεψας δὲ τὰς

1. ἐξήλαυνον. Il y a ellipse du mot ἄρμα ou δίφρος, char.

τραπέζας, τὸν δὲ πλεῖστον ἐκείνῳ διασκε-
δάσας, ὑπνέμιον φέρεσθαι παρεσκέυασας.
Ἀεὶ σοι ἀλόγως ἀγανακτῆσαι κατὰ σφ
δοκῶ, ὥς τριέσπερον ἂν ἠδέως ἐπὶ εἶδον
τὸν ὄνειρόν μοι γενόμενον;

ΑΛΕ. Οὕτω φιλόχρυσος καὶ φιλόπλε-
τος, ὦ Μίκυλλε, καὶ μόνον τῷτο ἐξ ἅπαν-
τος θαυμάζεις, καὶ ἡγῇ εὐδαιμον εἶναι πο-
λὺ κεκτῆσθαι χρυσίον;

ΜΙ. Οὐκ ἐγὼ μόνον, ὦ Πυθαγόρα,
τῷτο, ἀλλὰ καὶ σὺ αὐτός, ὅποτε Εὐφορ-
βος ἦσθα, χρυσὸν καὶ ἀργυρὸν ἐξημμένον
τῶν βοσρύχων, ἐξήεις πολεμήσων τοῖς
Ἀχαιοῖς, καὶ ἐν τῷ πολέμῳ ἔνθα σιδη-
ροφορεῖν μάλλον ἢ χρυσοφορεῖν ἀμεινον
ἦν· σὺ δὲ καὶ τότε ἡξίεις χρυσῷ διαδεδε-
μένους τὰς πλοκάμους ἔχον διακινδύ-
νευσιν. Καὶ μοι δοκεῖ Ὅμηρος διὰ τῷτο
χρεῖτερον ὁμοίως εἰπεῖν σου τὰς κόμας,
ὅτι χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφῆκωντο· μα-
κρὰ γὰρ ἀμείνους δηλαδὴ καὶ ἐρασιμώ-
τεροι ἐφαίνοντο συναναπεπλεγμένοι τῷ
χρυσίῳ, καὶ συναπολάμπεσαι μετ' αὐτῶ.

Καί τοι τὰ μὲν σὰ, ὦ χρυσοκόμη, μέ-
 τρια, εἰ Πάνθου υἱὸς ὢν, ἐπ' ἡμᾶς τὸ χρυ-
 σίον. Ὁ δὲ ἴ πάντων θεῶν πατὴρ καὶ ἀνδρῶν,
 ὁ Κρόνος καὶ Ῥέας, ὅποτε ἠεθέσθη τῆς Ἀρ-
 ρολιπῆς ἐκείνης μείρακος, ἐκ ἔχων εἰς ὃ, π
 ἔρασμιώτερον αὐτὸν μετὰβάλοι, οὐδὲ
 ὅπως ἂν διαφθείρειε Ἐλκρίσις τὴν φρου-
 ράν, ἀκούεις ἤδη που ὡς χρυσίον ἐγέ-
 νετο, καὶ ῥυεῖς διὰ τῶ τέλους, συνῆν τῇ
 ἀγαπωμένῃ. Ὡς τε π' ἂν σοι τὸ ἐπὶ τέττω
 ἐπ' λέγοιμι; ὅσας μὲν χρείας παρέχεται
 ὁ χρυσὸς· ὡς δὲ, οἷς ἂν παρῇ, καλοὺς τε
 αὐτὰς, καὶ σοφὰς, καὶ ἰσχυρὰς ἀπεργάζε-
 ται, πμὴν καὶ δόξαν συνάππων, καὶ ἐξ ἀφαι-
 νῶν καὶ ἀδόξων ἐνίοτε περιβλέπτῃς καὶ ἀοι-
 δίμῃς ἐν βραχεὶ τίθῃσι. Τὸν γείτονα γοῦν
 μοι τὸν ὁμότεχνον οἶδα, τὸν Σίμωνα, οὐ
 παρὰ πολλοῦ διειπνήσαντα παρ' ἐμοὶ, ὅτε
 τὸ ἔτνος ἦλθον τοῖς Κρονίοις, δύο τόμῃς
 ἔ' ἀλλᾶντος ἐμβαλόν.

ΑΛΕ. Οἶδα, τὸν σιμόν, τὸν βρα-

1. δὲ pour γάρ. Ces deux particules s'em-
 ploient souvent l'une pour l'autre.

χύν, ὃς τὸ κεραμοῦν τρύβλιον ὑφελόμε-
νον, ὥχετο ὑπὸ μάλης ἔχων, μετὰ τὸ
δεῖπνον, ὃ μόνον ὑπῆρχεν· εἶδον γὰρ αὐ-
τὸς, ὦ Μίκυλλε.

ΜΙ. Οὐκοῦν ἐκείνος αὐτὰ κλέψας, εἴτα
ἐπωμόσατο θεοὺς τοσούτους. Ἀλλά π οὐκ
ἐμίνυες καὶ ἐβόας τότε, ὦ Ἀλεκτρυῶν,
ληϊζομένους ἡμᾶς ὁρών;

ΑΛΕ. Ἐκόκκυζον, ὃ μόνον μοι τότε
δυνατὸν ἦν. Τί δ' οὖν ὁ Σίμων; ἐώκεις
γάρ τι περὶ αὐτῷ εἰρεῖν.

ΜΙ. Ἀνεψὸς ἦν αὐτῷ πλούσιος ἔς
ὑπερβολὴν, Δειμύλος τ' οὖνομα. Οὗτος
ζῶν μὲν οὐδὲ ὀβολὸν ἔδωκε τῷ Σίμωνι.
Πῶς γὰρ, ὃς οὐδὲ αὐτὸς ἠπώλετο τῶν χρη-
μάτων; Ἐπεὶ δὲ ἀπέθανε ωρώην, ἅπαν-
τα ἐκείνα κατὰ τοὺς νόμους, Σίμων ὁ τὰ
ράκια τὰ πιναρὰ, ὃ τὸ τρύβλιον περι-
λειχων, ἄσμενος ἐξελαύνει ἀλουργῇ καὶ
ὑσγίνοβαφῇ ἀμπεχόμενος, οἰκέτας καὶ

1. Dérivé d'ἄλς ἄλος & ἔργον, & ὑσγίνο-
βαφῇ de βάπτω & d'ὑσγινον, espèce de plante
dont on tire une couleur violette.

ζεύγη καὶ χρυσᾶ ἐκπώματα, καὶ ἐλεφαν-
τόποδας τραπέζας ἔχων, ὑφ' ἀπάντων
περικυνούμενος, οὐδὲ προσβλέπων ἐπὶ
ἡμᾶς. Ἐναγχος γοῦν ἐγὼ μὲν ἰδὼν περ-
σιόντα, Χαῖρε, ἔφην, ὦ Σίμων. Ὁ δὲ
ἀγανακτήσας, Εἶπατε, ἔφη, τῷ πτωχῷ
μὴ κατὰσκηφύνειν με τ' ὄνομα, ὃ γὰρ
Σίμων, ἀλλὰ Σιμωνίδης ὀνομάζομαι. Τὸ
δὲ μέγιστον, ὅτι καὶ ἐρῶσιν αὐτῷ καὶ αἱ γυ-
ναῖκες· ὁ δὲ θρύπτεται καὶ πρὸς ταύτας,
καὶ ὑπερβᾶ, καὶ τὰς μὲν προσίεται, καὶ
ἰλεώς ὄσιν, αἱ δὲ ἀπειλῶσιν ἀνελεῖν αὐ-
τὰς, ἀμελέμεναι. Ὅρᾳς ὅσων ἀγαθῶν ὁ
χρυσὸς αἶπος, εἶγε καὶ μετὰποιεῖ τὸς ἀμει-
φούς, καὶ ἐρασίης ἀπεργάζεταί, ὥσ-
περ ὁ ποιητικὸς ἐκείνῳ κερδός. Ἀκχεῖς δὲ
καὶ τῶν ποιητῶν λεγόντων,

ὦ χρυσέ, δεξιῶμα κάλλιπον κτέρας·

Καί,

Χρυσὸς γάρ ἐστιν ὃς βροτῶν ἔχει κράτι.

Ἀλλὰ πὶ μεταξὺ ἐγέλασας, ὦ Ἀλε-
κρυών;

ΑΛΕ. Ὅτι ὑπ' ἀγνοίας, ὦ Μίκυλλε,

καὶ

ἢ οὐ τὰ ὅμοια τοῖς πολλοῖς ὀξυπότησαι,
 περὶ τῶν πασίων. Οἱ δ', εὖ ἴδι; πολὺ
 ἀθλιώτερον ὑμῶν τὸν βίον βιῆσι. Λέγω δέ
 σοι, ἢ πένης ἢ πλάσι⊕ πολλάκις γενό-
 μενος, ἢ ἅπαντος βίῃ πεπειραμέν⊕.
 Κατὰ μικρὸν δὲ ἢ αὐτὸς εἴσῃ ἕκαστα.

ΜΙ. Νὺν Δία, καμρὸς γὰρ ἦδη ἢ σὲ
 εἰπεῖν ὅπως ἡλλάγῃς, ἢ ἅ συννοῖδα τῷ
 βίῳ ἕκαστο.

ΑΛΕ. Ἀκῆε, πρῶτον γε θεωρεῖδώς,
 μηδένα με σὺ δὴ δαιμονέστερον βιῶντα ἐω-
 ράκεναι.

ΜΙ. Ἐμῷ, ὦ Ἀλεκτρῶν; ἔγω σοι
 γένοιτο, θεράγῃς γάρ με λοιδορεῖσθαι
 σοι. Ἀλλὰ εἰπέ δὴ Εὐφόρβῃ ἀρξάμεν⊕,
 ὅπως ἐς Πυθαγόραν μετεβλήθῃς· εἶτα
 ὅξῃς ἀγχι ἔσ' ἀλεκτρῶν⊕· εἰκὸς γάρ σε
 ποικίλα ἢ ἰδεῖν, ἢ παθεῖν ἐν πολυειδέσι
 τοῖς βίοις.

ΑΛΕ. Ὡς μὲν ὅξ' Ἀπόλλων⊕ τὸ πρῶ-
 τον ἢ ψυχὴ μοι καταπίαμένη εἰς τὴν γῆν
 ἐνέδω ἐς ἀνθρώπου σῶμα, ἢν τινα τὴν κα-
 ταδίκην ἐκτελῆσαι, μακρὸν ἂν εἴη λέ-
 ναι

γειν· ἄλλως τε ὅτε ὅσιον ὅτε ἐμοὶ εἰπεῖν,
ὅτε σοὶ ἀκέειν τὰ τοιαῦτα. Ἐπεὶ δὲ Εὐ-
φορβὸς ἐγενόμην¹

ΜΙ. Ἐγὼ δὲ πρὸ γε τούτου, ὦ θαύ-
μασι, τίς ἦν τῷ μοι πρῶτον εἰπεῖ,
εἰ καὶ γὰρ ποτε ἡλλάχην ὥσπερ σύ.

ΑΛΕ. Καὶ μάλα.

ΜΙ. Τίς οὖν ἦν, εἰ τι ἔχεις εἰπεῖν ;
ἐθέλω γὰρ τοῦτο εἰδέναί.

ΑΛΕ. Σὺ μύρμηξ Ἰνδικὸς τῶν τῷ χρο-
σίον ἀνορυπτόντων.

ΜΙ. Εἴτα ὤκνησεν ὁ κακοδαίμων ὀλί-
γον τῶν ψημάτων ἔκειν ἐς τὸν βίον, ὅξ
ἐκείνους ἐπισπιπασάμενος ; Ἀλλὰ καὶ πῶς μετὰ
τῷτο ἔσομαι εἰπεῖ· εἰκὸς γὰρ εἰδέναί σε.
Εἰ γάρ τι ἀγαθὸν εἶπ, ἀπάγξομαι ἤδη
ἀναστὰς ἀπὸ τοῦ πατρίδα, ἐφ' ὃ σὺ ἐσηκας.

ΑΛΕ. Οὐκ ἂν μάθοις τῷτο οὐδεμίαν
μηχανήν. Πλὴν ἀλλὰ ἐπείπερ Εὐφορβὸς
ἐγενόμην, (ἐπάνειμι γὰρ ἐπὶ ἐκείνῳ,)
ἐμαχόμεν ἐν Ἰλίου, καὶ ἀποθανὼν ὑπὸ Με-

1. Mycille à son tour interrompt le coq pour
lui faire une question.

καλέω χρόνῳ ὕστερον ἐς Πύθαρρον ἦκον.
 Τέως δὲ περιέμενον αἰσικὸς ἐστὼς, ἄρτι δὴ
 ὁ Μνήσαρχος ὀξεργάσθηται μοι τὸν οἶκον.

ΜΙ. Αἰσικὸς ὦν, ὦ τᾶν, καὶ ἀποτος;

ΑΛΕ. Καὶ μάλα. Οὐδὲ γὰρ ἔδει τού-
 των, ἢ μόνῳ τᾷ σώματι.

ΜΙ. Οὐκοῦν τὰ ἐν Ἰλίου πρῶτερόν μοι
 εἰπέ. Τοιαῦτα ἦν οἷα φῆσιν Ὀμηροῦ γε-
 νέσθαι αὐτοί;

ΑΛΕ. Πόθεν ἐκείνῳ ἠπίστατο, ὦ Μί-
 κυλλε; ὅς, γηγομένων ἐκείνων, κάμψ-
 λος ἐν Βακχέσις ἦν. Ἐγὼ δὲ τοσοῦτόν σοι
 φημι ὑπερφυές, μηδὲ γενέσθαι τότε μήτε
 τὸν Αἴαντα οὔτω μέγαν, μήτε τὴν Ἑλένην
 αὐτὴν οὔτω καλὴν, ὥς οἴονται· εἶδον γὰρ
 λευκὴν μὲν τινα, καὶ ἐπὶ μῆκη τὸν τεράχι-
 λον, ὥς εἰσφύζειν κύκλῳ θυγατέρα εἶναι,
 τ' ἄλλα δὲ πάνυ φρεσβύτην, ἡλικιώτην
 χροὸν τῆς Ἑκάβης, ἦν γε Θησέως φρεσβύτου
 ἀρπάσας ἐν Ἀφιδναίῃς εἶχε, κατὰ τὸν Ἡρα-
 κλέα γινόμενον. Ὁ δὲ Ἡρακλῆς πρῶτε-
 ρον εἶλε τὴν κατὰ τοὺς πατέρας ἡμῶν,
 τοὺς τότε μάλα. Διηγείτο γὰρ μοι ὁ

Πάνθους τᾶντα, κομιδῇ μειράκιον ὦν,
ἔωρακέναι λέγων τὸν Ἡρακλέα.

ΜΙ. Τί δὲ ὁ Ἀχιλλεύς τοιοῦτος ἦν ἄρισ-
τος τὰ πάντα; ἢ μῦθος ἄλλος κ' τᾶντα;

ΑΛΕ. Ἐκείνῳ μὲν οὐδὲ συνηνέχθην, ὦ
Μίκυλλε, οὐδ' ἂν ἔχοιμί σοι οὕτως ἀκρι-
βῶς τὰ παρὰ τοῖς Ἀχαιοῖς λέγειν· πόθεν
γάρ, πολέμιος ὦν; Τὸν μὲν τοι ἑταῖρον
αὐτῷ τὸν Πάτροκλον οὐ χαλεπῶς ἀπέ-
κτεινα διελάσας τὰ δόρατι.

ΜΙ. Εἴτά σε ὁ Μενελαος μακρὰ εὐ-
χερέσεν. Ἀλλὰ τᾶντα μὲν ἱκανῶς· Τὰ
Πυθαγόρου δὲ ἤδη λέγε.

ΑΛΕ. Τὸ μὲν ὅλον, ὦ Μίκυλλε, σφ-
φιστὴς ἀνδρῶν, (γὰρ, οἶμαι,
τ' ἀληθῆ λέγειν,) ἄλλως δὲ οὐκ ἀπαί-
δευτος, οὐδ' ἀμελέτης τῶν καλλίστων
μαθημάτων. Ἀπεδήμισα δὲ εἰς Αἴγυπ-
τον, ὡς συγγενόμην τοῖς περφήταις ἐπὶ
σοφίᾳ, κ' ἐς τὰ ἄδυτα¹ κατελθὼν ὄξε-
μαθον τὰς βίβλους τὰς Ὤρου καὶ Ἰσίδος,
κ' αὖθις εἰς Ἰταλίαν ἐκπλάγην, οὕτω

1. D'a et de δύω, subeo.

διέθηκε τοὺς κατ' ἐκείνα Ἕλληνας, ὥς τε
 θεὸν ἴδόν με.

ΜΙ. Ἠκούσα τὰῦτα, καὶ ὥς δόξειας
 ἀναβιβιωκέναι δαποθανῶν, καὶ ὥς χρυσοῦν
 τὸν μηρὸν ἐπιδείξαιό ποτε αὐτοῖς. Εκείνο
 δέ μοι εἶπε, Τί σοι ἐπῆλθε νόμον ποιή-
 σαθαι μήτε κρεῶν, μήτε κυάμων ἐδίειν;

ΑΛΕ. Μὴ ἀνάκρινε τὰ τοιαῦτα, ὦ
 Μίκυλλε.

ΜΙ. Διὰ τί, ὦ Ἀλεκτρύων;

ΑΛΕ. Ὅτι αἰσχύνομαι λέγειν πρὸς σε
 τὴν ἀλήθειαν ὑπὲρ αὐτῶν.

ΜΙ. Καὶ μὴν ἔδ' ἐν ὀκνείν ἐρχῆν λέγειν
 πρὸς ἄνδρα σύνοικον καὶ φίλον, δέσπο-
 τὴν γὰρ οὐκ ἂν εἵποιμι ἔπ.

ΑΛΕ. Οὐδ' ἐν ὑγίης, ἔδ' ἐ σοφὸν ἦν. Ἀλλ'
 εἰρώων ὅτι εἰ μὲν τὰ συνηθῆ, καὶ τ' αὐτὰ
 τοῖς πολλοῖς νομίζοιμι, ἤκιστα ἐπισπά-
 σμαί τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸ θαῦμα,
 ὅσα δ' ἐγὼ ξενίζοιμι, τοσούτω καμνότε-
 ρος ὦμαι αὐτοῖς ἴσασθαι. Διὰ τοῦτο κα-
 γοποιεῖν ἐβλόμην, δαπόρρητον ποιησάμε-
 νος τὴν αἰτίαν, ὥς εἰκάζοντες ἄλλοι ἄλλ.

λως ἅπαντες ἐμπλήθωνται, καθάπερ ἐν
τοῖς ἀσυνέτοις τὰν χρησμῶν.

ΜΙ. Ὅρα; καὶ ἄγε λάμβανέ με καὶ σὺ ἐν ταῖς
μέραι τοσούτων, ὅσον Χερπονιάτων καὶ Με-
ταποντίων, καὶ Ταραντίνων, καὶ πάντων ἄλλων
ἀφώνων σοι ἐπομένων, καὶ προσκυνῶντων
τὰ ἴχνη αὐτοῦ πατῶν ὀπολιμπάτοις. Ἀπο-
δυσάμενος δὲ τὸν Πυθαγόραν τίνα με-
τιμυφιάσω μετ' αὐτόν;

ΑΛΕ. Ἀσπασίαν τὴν ἐκ Μιλήτου.

ΜΙ. Τίς δὴ μετὰ τὴν Ἀσπασίαν; ἀνὴρ
ἢ γυνὴ αὐτοῖς ἀνεφάνης;

ΑΛΕ. Ὁ κυνικός Κράτης.

ΜΙ. ὦ, Διοσχέρος, τῆς ἀνομοσιότη-
τος; Ἐξ ἐταίρου φιλόσοφου;

ΑΛΕ. Εἴτα βασιλεύς, εἴτα πένης, καὶ
μετ' ὀλίγον σατυράνης, εἴτα ἵππου, καὶ
κολοιῶς, καὶ βατράχου, καὶ ἄλλα μυρία·
μακρὸν δὲ ἂν γένοιτο κατὰειδμήσασθαι
ἐκαστα· τὰ τελευτάια δὲ ἀλεκτρυὼν πολ-
λάκις, (ἦδ' ἔτι γὰρ τὰ βίω,) καὶ παρὰ

1. *Hæc præcipuè vitæ, telle est ici la force de
l'article τῶ.*

πολλοῖς ἄλλοις δουλόσας βασιλεῦσαι, καὶ
 πένῃαι, καὶ πλέστοις. Τὰ τελευταῖα καὶ σοὶ
 νῦν σύνεμι, καὶ ἀγγελοῦν ὅσημέραι σὺ πε-
 ττιωμένῃ καὶ οἰμώζοντι· ὅτι τῇ καὶ πε-
 νία, καὶ τὲς πλείστης θαυμάζοντι· ὡς
 ἀγνοίας τῶν ἐκείνοις προσόντων κακῶν·
 εἰ γὰρ ἤδεις τὰς φροντίδας αὐτῶν ὥς
 ἔχουσιν, ἐγέλασας ἂν ὅτι σαυτῷ προσόντον
 οἰηθέντι ὑπερευδαιμονεῖν αἰετὸν πᾶσιον.

ΜΙ. Οὐκ ἔν, ὦ Πυθαγόρα, (ἢ ὅτι μά-
 λιστα χαίρεις καλῶμεν), ὥς μὴ ἐπι-
 παράθωμι τὸν λόγον, ἄλλοτε ἄλλον κα-
 λῶν.

ΑΛΕ. Διοίσει μὲν ἔδεν, ἦν τε Εὐφορβον,
 ἦν τε Πυθαγόραν, ἦν τε Ἀσπασίαν καλῆς
 ἢ Κρατίτη· πάντα γὰρ ἐγὼ ταῦτα εἶμι.
 Πλὴν, τὸ νῦν ὁρώμενον τέτο, ἀλεκτρυόνα
 ὠνομάζων ἀμεινὸν ἂν ποιόις, ὥς μὴ ἀπι-
 μάζοις ὀυτελὲς εἶναι δοκῇ τὸ ὄρνεον, καὶ
 ταῦτα, ποσαύτας ἐν αὐτῇ ψυχᾷ ἔχον.

ΜΙ. Οὐκ ἔν, ὦ Ἀλεκτρυών, ἐπεὶ δὴ
 εἰπάντων σχεδὸν ἤδη τῶν βίων ἐπειρά-
 θης καὶ πάντα οἶδα, λέγοις ἂν ἤδη σαφῶς,

ἰδίᾳ μὲν τὰ τῶν πλεσίων, ὅπως βιῶσιν,
ἰδίᾳ δὲ τὰ πτωχικὰ, ὥς μάθω εἰ ἀληθῆ
ταῦτα φῆς, εὐδαιμονέστερον ἀποφάνων
με τῶν πλεσίων.

ΑΛΕ. Ἰδού δὴ ἔπος ὑπέσκειται, ὦ
Μίκυλλε. Σοὶ μὲν ἔτε πολέμου πολὺς
λόγος, ἦν λέγεται ὥς οἱ πολέμοι ἐπε-
λαύνουσιν¹, ἔδὲ φροντίζεις μὴ τὸν ἀγρὸν
τέμωσιν ἐμβαλόντες, ἢ τὸν παράδεισον
ξυμπατήσωσιν, ἢ τὰς ἀμπέλεις δηϊώσω-
σιν, ἀλλὰ τῆς σάλπιγγος ἀκρόων μόνον,
(εἶπερ ἄρα,) θεωρῶν τὸ κατὰ σελαι-
τὸν οἱ τραπεζόμενοι χρὴ σωθῆναι, καὶ τὸν
κίνδυνον διαφυγεῖν· οἱ δὲ ὕλασθονται
μὲν καὶ ἀμφ' αὐτοῖς, ἀνιῶνται δὲ ὀρεῶντες
ὑπὸ τῶν τειχῶν ἀρόμενα καὶ φερόμενα ὅσα
εἶχον ἐν τοῖς ἀγροῖς. Καὶ ἦντε εἰσφέρειν
δέη, μόνοι καλεῖνται, ἦντε ἐπεξιέναι,
περικινδυνόυσι στρατηγόντες ἢ ἱππαρ-
χόντες· σὺ δὲ οἰσύνῃν ἀσπίδα ἔχων,

1. ἐπελαύνουσιν, il y a ellipse du mot
ἵππους ou ἄρματα. Le françois a cette ellipse.
On dit pousser en avant.

Ὀυσάλῃς κ' κῆφ' εἰς σωτείαν, ἔτοιμος
 ἐστᾶσθαι τὰ ὀπνίκια, ἐπειδὴν δύῃ ὁ στρα-
 τὴρ νενικηκώς. Ἐν εἰρήνῃ τε αὖ, σὺ μὲν
 ἔ' δῆμ' ὦν, ἀναβὰς εἰς ἐκκλησίαν τυ-
 ραννεῖς τῶν πλυσίων. Οἱ δὲ φρείτῃσι, κ'
 ὑποπῆσσοι, κ' διανομαῖς ἰλάσκοντά σε·
 λουτρά μιν γὰρ ὡς ἔχοις, κ' ἀγῶνας, κ'
 θεάματα, κ' τ' ἄλλα διαρκῆ ἅπαντα
 ἐκῆνοι πονῆσι. Σὺ δὲ ἐξετασῇς κ' δοκι-
 μασῇς πικρὸς ὥσπερ δεσπότης, ἔδ' ἐ λό-
 γου μετὰ διδούς ἐνίοτε· κ' ἂν σοι δοκῇ,
 κατεχάλαζσας αὐτῶν ἀφθόνους τῆς λί-
 θους, ἢ τὰς ἐσίας αὐτῶν ἐδήμευσας. Οὔτε
 δὲ συκοφάντην δέσας αὐτὸς, ἔ' τε ληστὴν,
 μὴ ὑφέληται τὸ χρυσίον, ὑπερβὰς τὸ θει-
 κίον, ἢ ὀρύξας τὸν τοῖχον. Οὔτε πρᾶγμα-
 τα ἔχεις λογίζομεν', ἢ ἀπατητῶν, ἢ τοῖς
 παταράτοις οἰκονόμοις διαπυκτῶν, κ'
 πρὸς τὰς φεροντίδας λογίζομεν'. Ἄλλα
 κρηπῖδα συντελέσας, ἐπ' αὖ ὁβολὰς τὸν
 μιθὸν ἔχων, ἐπαναστὰς πρὸ δέιλῃν ὄψαν,
 λυσάμεν', (ἢν δοκῇ,) σαπέρδην πινά

1. Diminut. de θρηγκος.

ἢ μαινίδας, ἢ κεορμύων κεφαλίδας ὀλί-
 γας ὀριάζμεν, ὁφθαλμοὶ δὲ σαυτὸν ἄδων
 τὰ πολλὰ, καὶ τῇ βελπίσει πένια περσοφι-
 λοσοφῶν. Ὡς δὲ διὰ τὰυτα ὑγιαίνεις τε, ὅ-
 ῥωσται τὸ σῶμα, καὶ διακαρτερεῖς πρὸς
 τὸ κρῦ. Οἱ πόνοι γὰρ σε παραθήζοντες,
 ἐκ ὀκταφρόνητον ἀνταγωνιστὴν ἀποφαι-
 νουσι πρὸς τὰ δοκῶντα τοῖς ἄλλοις ἀμα-
 χα εἶναι. Ὡς δὲ σοι πῶν χαλεπῶν τέ-
 των νοσημάτων ἐπιβλαβέει. Ἀλλ' ἦν τότε
 κῆφ πυρετὸς ἐπιλάβηται, πρὸς ὀλίγον
 ὑπηρετήσας αὐτῷ, ἀνιπτήσας δὲ πύρ-
 ρουσαίμεν τῇ ἀσπίδι. Ὁ δὲ φύγει αὐ-
 τήκα φοβηθεῖς σε, ψυχρὸν τε ὄρεον ἐμφο-
 ρούμενον, καὶ μακρὰν οἰμώζειν λέγοντα
 ταῖς ἰατρικαῖς φειόδοις. Οἱ δὲ, ὑπὸ
 ἀκρασίας ἀθλιοὶ, τί τῶν κακῶν οὐκ ἔχε-
 σι; ποδάγρας, καὶ φθόας, καὶ φλεπνευμο-
 νίας, καὶ ὑδέρους· τὰυτα γὰρ τῶν πολυ-
 τέλων ἐκείνων δειπνῶν ἀπόγονα. Τοιγαρ-
 οῦν οἱ μὲν αὐτῶν ὥσπερ ὁ Ἰκαρος ἐπι-
 πολὺ ἄραντες αὐτὰς, καὶ πλησιάσαντες τῇ
 ἡλίῳ, οὐκ εἰδότες ὅτι κηρὸς ἤρμεσο αὐτοῖς

ἡ πλέρους, μέγαν ἐνίοτε τὸν πάταρον
ἐποίησαν, ὅτι κεφαλὴν εἰς πέλαγος ἐμπε-
σόντες. Ὅσοι δὲ κατὰ τὸν Δαίδαλον μὴ
πάνυ μετέωρα, μηδὲ ὑψηλὰ ἐφρόνησαν,
ἀλλὰ πρὸς γαίᾳ, ὡς νοτίζεσθαι ἐνίοτε
τῇ ἄλμῃ τὸν κρηρὸν, ὡς τὸ πολὺ οὗτοι
ἀσφαλῶς διέπλησαν.

ΜΙ. Ἐπεικῆεις πνας, καὶ συνετοὺς λέ-
γεις.

ΑΛΕ. Τῶν μὲν τοιγε ἄλλων, ὦ Μί-
κυλλε, τὰς ναυαγίας πάνυ αἰσχροῦς ἴδους
ἂν, ὅταν ὁ Κροῖστος φεῖτετιλμέντος καὶ
πλερὰ γέλωτα παρέχη Περσαῖς ἀναβαί-
νων ὅπῃ τὴν πυρὰν, ἡ Διονύσιος καὶ Ἀλ-
δεῖς τῆς πυραννίδος ἐν Κοεῖνδῳ γράμ-
ματα διδάσκῃ, μετὰ ταλικάυτην ἀρχὴν,
παῖδιά σου λαβίζειν ἀναγκάζω.

ΜΙ. Εἰπέ μοι, Ἀλεκτρυὼν, σὺ δὲ
ὁπότε βασιλεύς ἦσθα, (φης γὰρ καὶ βα-
σιλεύσας,) ποίῃς τινος ἐπειράθης ἐκεί-
νης ἔβρις; Ἡπου πανευδαίμων ἦσθα, τὸ
κεφάλαιον ὅτι πέρ ἐστι τῶν ἀγαθῶν ἀπάν-
των ἔχων.

ΑΛΕ. Μὴ δὲ ἀναμνήσης με, ὦ Μίκυλλε· ἔγωγε τελευτάῃ ἤν' τότε· τοῖς μὲν ἔξω πᾶσιν, ὅπερ ἔφηθα, πανευδαίμων εἶναι δοκῶν, ἔνδον δὲ, μυρίας ἀνίας συνᾶν.

ΜΙ. Τίσι ταύταις; παράδοξα γὰρ, καὶ ἔκ' πάνυ πιστὰ φής.

ΑΛΕ. Ἡρχὸν μὲν ἔχ' ὀλίγης χώρας, ὦ Μίκυλλε, παμφόρου πνὸς, καὶ πλήθει ἀνθρώπων καὶ κάλλει τῶν πόλεων ἐν ταῖς μάλιστα θαυμάζεσθαι ἀξίας, ποταμοῖς τε ναυσιπόροις καὶ ἄρρεομένης, καὶ θαλάττῃ δούρμῳ χρωμένης. Καὶ στρατὰ ἦν πολλὰ, καὶ ἵππων συσκευροτημένη, καὶ δορυφορικὸν ἔκ' ὀλίγον, καὶ τελέρεις, καὶ χρημάτων πλήθος αἰάειθρον, καὶ χρυσὸς ὁ κοῖλ' ἀπὸ πάμπλουτος, καὶ ἡ ἄλλη τῆς ἀρχῆς τραγωδία πᾶσα, ἐς ὑπερβολὴν ἐξαγκωμένη. Ὡς ἐπὶ τότε περὶ τοῖς, οἱ μὲν πολλοὶ περσεκύναν, καὶ θεὸν πῖνα ὀρᾶν ὦντο, καὶ ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις συνέθεον ὀφόμενοί με. Οἱ δὲ, ὅττι τὰ τέγῃ ἀνιόντες ἐν μεγάλῳ ἐπίθεντο ἀκριβῶς ἐωρακέναι τὸ ζεῦρος, τὴν

ἑφεσρίδα, τὸ διάδημα, τὰς πορπύμπον-
 τας, τὰς ἐπομένας. Ἐγὼ δὲ εἰδὼς ὅποσα
 με ἦν ἡ καὶ ἔσρεφεν, ἐκείνοις μὲν τέτοισι τῆς
 ἀγνοίας συνεγίνωσκον, ἑμαυτὸν δὲ ἠλέεν
 ὁμοιον ὄντα τοῖς μεγάλοις ἐκείνοις κο-
 λασσοῖς, οἷος ἡ Φειδίας ἡ Μύρρον, ἡ Πρα-
 ξιτέλης, ἐποίησεν. Ἐκείνων γὰρ ἕκαστος τὰ
 ἐκτὸς ὁ μὲν, Ποσειδῶν ἡ Ζεὺς ὅστι πάγ-
 χαλός, χρυσὸν καὶ ἐλέφαντος ξυνειργασμέ-
 νῳ, κεραυνὸν ἢ ἀσραπὴν τεύανταν ἔχων
 τῇ δεξιᾷ· ἦν δὲ ὑποκύψας ἰδῆς τὰ ἐν-
 δοθεν, ὅφει μοχλὰς πινὰς καὶ γόμφους, καὶ
 ἥλας διαμπαῖς πεπερνημένους, ἑ κορμὸς
 καὶ σφῆνας, καὶ πίπταν ὑπόπηλον, καὶ τοῖαυ-
 τὴν πινὰ πολλὴν ἀμορφίαν ὑποικουρῶσαν·
 ἰὼ λέγειν μυσιῶν πλῆθος, ἢ μυγαλῶν ἐμ-
 πολιτευόμενον αὐτοῖς ἐνίοτε. Τοιούτων π
 καὶ βασιλεία ὅστι.

MI. Οὐδέπω ἔρηδα τὸν πηλὸν καὶ τὰς
 γόμφους καὶ μοχλὰς, οἵπνες εἶεν τῆς ἀρ-

I. On lit dans un manuscrit πορπύμπουνας,
 qui mihi praebant pompam quasi regiam ducentes,
 ce qui présente une idée plus noble.

χῆς, εἰδὲ τὴν ἀμορφίαν ἐκείνην τὴν πολλήν, ἥτις ἔστιν. Ὡς τότε ἐξελαύνειν ἄποβλεπόμενον¹, καὶ τοσούτων ἄρχοντα, καὶ προσκυνέμενον δαιμονίως, ἔοικεν ἕως Κολοσσαίῳ παραδείγματι, θεσπέσιον γάρ τι καὶ τέτο· σὺ δὲ καὶ τὰ ἔνδον ἤδη τῷ Κολοσσῷ λέγε.

ΑΛΕ. Τί θεῶτον εἶπω σοι, ὦ Μικυλλε; τὰς φόβους, καὶ τὰ δῆγματα, καὶ ὑποψίας, καὶ μῖσθον τὸ παρὰ τῶν συνόντων, καὶ ὀπίθελας, καὶ διὰ ταῦτα ὑπὸν τε ὀλίγον, ἐπιπόλαιον καὶ κείνον, καὶ ταραχῆς μετὰ ὀνείρατα, καὶ ἐννοίας πολυπλόκους, καὶ ἐλπίδας αἰεὶ πονηράς, ἢ τὴν ἀσυχλίαν, καὶ χρηματισμούς, καὶ δίκας, καὶ ἐκπρατείας, καὶ πρῶτάγματα καὶ συνθήματα καὶ λογισμούς, ὑφ' ὧν εἰδὲ ὄναρ ἄπολαῦσά τινος ἡδέος ἐγγίγνεται, ἀλλὰ ἀνάγκη ὑπὲρ

1. ἀποβλεπόμενον, attirant seul tous les regards, les détournant de tout autre objet pour les réunir sur soi. Voilà le sens renfermé dans la préposition. ἀπο, qui détruit ordinairement la signification du simple, la fortifie en cet endroit.

ἐπάντων μένον διασκοπεῖν, καὶ μάλιστα
ἔχειν φράγματα.

Οὐδὲ γὰρ Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα

ἦτορ ἔχε γλυκερὸς πολλὰ φρεσὶν ὀρμαίνοντα,

καὶ ταῦτα ῥεγκόντων Ἀχαιῶν ἀπάντων.

Λυπεῖ δὲ τὸν μὲν Λυδὸν ἥος κωφὸς ὢν,

τὸν Πέρσην² δὲ Κλέαρχος Κύρῳ ξενολο-

γῶν, ἄλλον³ δὲ Δίων πρὸς ἑς ποι τῶν

Συρακουσίων κοινολογούμενος, καὶ ἄλ-

λον⁴ Παρμενίων ἐπαμνύμενον⁵, καὶ Περ-

δίκηαν Πτολεμαῖος, καὶ Πτολεμαῖον Σέ-

λευκος. Ἀλλὰ καὶ κείνα λυπεῖ, ἀπο-

σίσσασθαι πινες λεγόμενοι, καὶ οὐ⁶ ἡ τέτρα-

ρες τῶν δορυφόρων πρὸς ἀλλήλους δια-

μεθερίζοντες· τὸ δὲ μέγιστον, ὑπορᾶσθαι

δεῖ τοὺς φιλτάτους μάλιστα, καὶ ἑκεί-

νων αἰεὶ τι δεινὸν ἥξειν ἐλπίζειν· ὁ δὲ

καὶ αὐτὸς ὑπὸ ἧ' ἐρχόμενα, τὸν δὲ ἄλλον

ἴσως ὁμοιότερος θάνατον⁷ κατέλαβεν.

1. Crésus. 2. Artaxerxès. 3. Denys le tyran. 4. Alexandre. 5. ἐλπίζειν. Dans le sens de προσδοκᾶν, expectare. Les Latins ont dit: *at sperate deos memores fandi atque nefandi.*

MI. Απαγέ, δεινὰ ταῦτα φῆς, ὦ
 Ἀλεκτρυόν. Ἐμοὶ γοῦν πολὺ ἀσφαλέσε-
 ρον σκυζομένειν ἐπικεκύφοτα, ἢ πίνειν ἀπὸ
 χρυσῆς φιάλης, κωνείῳ κ' ἀκονίτῳ συνα-
 νακραθεῖσαν φιλοπτοσίαν. Ὁ δὲ κίνδυνος
 ἐμοὶ μὲν, εἰ παρολιδοῖ τὸ σμίλιον κ' ἡ
 ἀμάρτοι τῆς τομῆς τῆς ἐπ' οὐδοῦ, ὀλίγον
 π' αἰμάξαι ἔ' δακτύλῳ ἐντεμόντα. Οἱ δὲ
 (ὡς φῆς) θανάσιμα δωχόονται, κ' ταῦτα
 μυρίοις κακοῖς συνόντες. Εἴτ' ἐπειδὰν
 πέσωσιν, ὅμοιοι μάλιστα φαίνονται τοῖς
 τραγικοῖς ὑποκριταῖς, ὧν πολλοὺς ἰδεῖν
 ὄβρι τέως μὲν, Κέκροπας δῆθεν ὄντας, ἢ
 Σιτύφους, ἢ Τιλέφους, διαδήματ' ἔχοντας,
 κ' ξίφει ἐλεφαντόκωπα, κ' ὀπίττεισιν κόμην,
 κ' χλαμύδα χρυσόπασον. Ἦν δὲ (οἷα πολ-
 λὰ γίγνεται) περὶ σπυρίδας πρὸς αὐτῶν ἐν
 μέσῃ τῇ σκηνῇ κατὰπέση, γέλωτα δη-

1. ἐπικεκύφοτα, part. parf. act. d'ἐπικυφῶ, je me courbe sur. — συνανακραθεῖσαν, a. 1. part. parf. de κεράννυμι, je mêle, d'où est venu le mot κρατῆρ, coupe, parceque dans les premiers tems les Grecs avoient coutume de mêler du vin avec de l'eau.

λαδὴ παρέχει τοῖς θεαταῖς, ὅς περσω-
 πείε μὲν συντελεθέντος αὐτῷ διαδήματι,
 ἡμαγμένης δὲ τῆς ἀληθοῦς κεφαλῆς τῆ
 ὑποκριτῆς, καὶ τῶν σκελῶν ὅπι πολὺ γυμνα-
 μόνων, ὡς τῆς τε ἐσθῆτος τὰ ἐνδοθεν φαί-
 νεσθαι ῥάκια δύσηνα ὄντα, καὶ τῶν ἐμβά-
 δων τὴν ὑπόδεσιν ἀμορφοτάτην καὶ οὐχέ
 κατὰ λόγον ὅς ποδός. Ὅρᾳς ὅπως μὲ καὶ
 εἰκάζειν ἐδίδαξας ἤδη, ὧ βέλτιστε Ἀλε-
 κτριών; ἀλλὰ τυραννίς μὲν τοιοῦτον π
 ᾤφθη οὔσα. Ἴππος δὲ, ἢ κύων, ἢ ἰχθύς, ἢ
 βάτραχος ὅποτε γένοιο, πως ἔφερεις ἐκεί-
 νην τὴν διατείβην;

ΑΛΕ. Μακρὸν τοιοῦτον ἀνακινεῖς τὸν
 λόγον καὶ ἐξ ὅ παρόντος καμρῶ. Πλὴν, τόγῃ
 κεφάλαιον, ὅδεῖς ὅσις σὺ ἀπερχομένη-
 σεως τῶν βίων ἐδοξέ μοι ὅς ἀνθρωπεία,
 μόνως ταῖς φυσικαῖς ὀπιθυμίαις καὶ χρείαις
 ἐμμεμετεσημένῃ. Τελώνην δὲ ἵππον, ἢ
 συκοφάντην βάτραχον, ἢ σοφιστὴν κολοῖδον,
 ἢ ὀλοποιδὸν κώνωπα, καὶ τ' ἄλλα ὅσα ὑμεῖς
 ὀπιτηδύετε, οὐκ ἂν ἴδοις ἐν ἐκείνοις.

1. Parf. pass. d'αἱμάσσω, j'enfanglante.

ΜΙ. Ἀληθῆ ταῦτα ἴσως, ὦ Ἀλεκίρυών· ἐγὼ δὲ ὅγε πέπονθα, οὐκ αἰχύνομαι πρὸς σὲ λέγειν. Οὐδέπω δύναμαι ὑπομαθεῖν τὴν ὀπιθυμίαν, ἣν ἐκ παίδων εἶχον πλῆσιος γενέσθαι· ἀλλὰ μοι καὶ τενύπνιον ἐπὶ πρὸ τῶν ὠφθαλμῶν ἔστηκεν, ὀπιδεικνύμενον τὸ χρυσίον, καὶ μάλιστα ὅτι παρὰ τῷ Σίμωνι ὑποπνίγομαι τευφῶντι ἐν ἀγαθοῖς ποσέτοις.

ΑΛΕ. Ἐγὼ σε ἰάσομαι, ὦ Μίκυλλε, ὅτι ἐπέειπερ ἐπὶ νύξ ὅσιν, ἐξαναστὰς ἔπεμμοι· ἀπαξω γάρ σε πρὸς αὐτὸν ἐκείνιον τὸν Σίμονα, ὅτι εἰς τὰς τῶν ἄλλων πλῆσιων οἰκίαν, ὡς ἴδεις οἷα τὰ παρ' αὐτοῖς ἐστὶ.

ΜΙ. Πῶς τῆτο, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, Μὴν ὅτι τοιχωρυχεῖν με συναναγκάσεις;

ΑΛΕ. Οὐδαμῶς, ἀλλ' ὁ Ἑρμῆς ἔπερῖερός εἰμι, ἐξαίρετον ἔδοκέ μοι τῆτο, ἣν τις τὸ ἔραϊον πρὸς τὸ μήκισον ὁ δὲ ἀπαλόγηται ὀπισημπές ὅστις...

ΜΙ. Δύο δὲ ἐστὶ σοι τοιαῦτα.

ΑΛΕ. Τὸ δεξιὸν τοίνυν ὅτῳ ἂν ἐγὼ
ὑποπιάσας παράγω ἔχειν, ἐς ὅσον ἂν βέλ-
λωμαι, ἀνοίγειν τε ὁ τοιῆτος πᾶσαι δύ-
ραν δύναται, ἔῃ ὁρᾶν τὰ πάντα ὅχ' ὁρᾷ-
μεν αὐτός.

ΜΙ. Ἐλελήθεις με, ὦ Ἀλεκτευὼν,
ἔσ' οὐ γόης ὢν. Ἐμοὶ δ' ἔν' ἦν πῶπο ἄπαξ
παραχῆς, ὅψι τὰ Σίμων' ὅτι πάντα ἐν
βραχέϊ δέυρο μετεκνηνεγμένα, μετόιστω
γὰρ αὐτὰ παρελθὼν· ὁ δὲ αὖτις πρὸς
πρώξεσσι ὑποπίνων τὰ κρητύματα.

ΑΛΕ. Οὐ δῆμος γυνέσθαι τέτο· ποι-
ρῆζεϊλε γὰρ ὁ Ἑρμῆς, ἂν τοιῆτο π' ἐρ-
γάσθαι ὅ ἔχον τὸ πῖεσθαι, ἀναβοήσωντά με
καταφωρέσσαι αὐτόν.

ΜΙ. Ἀπίδακον λέγεις, κλέπτειν τὸν
Ἑρμῆν αὐτὸν ἄντα, τοῖς ἄλλοις φρονεῖν ὅ-
τοις τοῦ. Ἀπώμεν δ' ὅμως· ἀφέξομαι γὰρ
ὅτ' ἔχουσιν, ἦν δύναμαι.

ΑΛΕ. Ἀπόπλον, ὦ Μίκυλλε, πρὸς
πρὸν τὸ πῖλον. Τί τέτο ἄμφω ἀπέπλας;

ΜΙ. Ἀσφαλέτερον ἔστω, ὦ Ἀλεκτευὼν,
ἔσ' σοὶ ἦτιον ἄμερρον τὸ πρᾶγμα ἂν εἴη,

ὥς μὴ χολούοις διὰ θάτερον τῆς ἑξῆς
μέρους.

ΑΛΕ. Εἶεν. Ἐπὶ τὸν Σίμωνα πρῶτον
ἀπὸ μιν, ἢ παρ' ἄλλον πινά τῶν πλυσίων;

ΜΙ. Οὐ μὲν γν, ἀλλὰ ὑπὲρ τὸν Σίμωνα
ὅς ἀντὶ δισπλάβου, τετραπύλλαβος ἤδη
πλυστίας εἶναι ἀξιοῖ. Καὶ δὴ πάρεσμέν
ὑπὲρ τὰς δύρας. Τί ἔν ποιῶ τὸ μετὰ τῆτο;

ΑΛΕ. Ἐπίθες τὸ πῆρὸν ὑπὲρ τὸ κλεί-
θρον.

ΜΙ. Ἰδὺ δὴ, ὦ Ἡρόκληις, ἀναπε-
πέτασαι ὥσπερ κλειδί ἡ δύρα.

ΑΛΕ. Ἡ γὰρ εἰς τὸ παρόθεν. Ὁρᾷς αὖ-
τὸν ἀγρυπνῶντα ἐ λογίζομενον;

ΜΙ. Ὅρθω νῆ Διὰ, πρὸς ἀμαυράν γε
κὺ διψῶσαν τὴν θρυαλλίδα. Ἐ ὡχρὸς
δὲ ἔστιν, σὺν οἷδ' ὀπόθεν, ὦ Ἀλεκτρυνών,
ἐ κατέσκηπκεν ὅλος ἐκτετηκὼς ὑπὸ φρον-
τίδων δηλαδὴ, οὐ γὰρ νοσεῖν ἄλλως ἐλέ-
γετο.

ΑΛΕ. Ἀκυσσον ἀφῆσιν· εἴση γὰρ ὅθεν
οὕτως ἔχει.

ΣΙ. Οὐκ ἔν τάλαντα μὲν ἐβδομήκοντα

ἐκείνα, πάνυ ἀσφαλῶς ὑπὸ τῇ κλίνῃ κα-
τῳρυκται, ἃ ὁδεῖς ὅλως εἶδε· τὰ δὲ
ἐκκαίδεκα εἶδε Σωσύλῳ ὁ ἵπποκόμῳ
ὑπὸ τῇ φάτνῃ κατακρύπτοντά με· ὅλως
γὰρ φεῖ τον ἵππωνά ἐστιν ἐ πάνυ ἐπιμε-
λῆς, ἄλλως τ' ἐδὲ φιλόπονῳ ὦν· εἰκὸς
δὲ διηρπάσθαι πολλὰ πλείω τέτων· ἢ
πόθεν γὰρ ὁ Τίβιῳ τάριχον αὐτῷ ἔτα
μέγαν ὠφῶνκεν ἐχθρὸς; ἐλέγετο δὲ τῇ
γυναικὶ ἐλλόβιον ἐωνῆσθαι πάντε δραχ-
μῶν. Ὄλως τὰ μὲν ἔτοι ἀπαθῶσι ἔ κα-
κοδαίμονῳ. Ἄλλ' ὁδὲ τὰ ἐκπώματα
ἐν ἀσφαλεῖ μοι δπόκειται τοσαῦτα ὄντα.
Δέδια γὰρ μή τις ὑπορύξας τὸν τοῖχον
ὑφέληται τὰῦτα. Πολλοὶ φθονῶσι ἃ ἐπι-
βυλάουσί μοι, ἃ μάλιστα ὁ γείτων Μί-
κυλλῳ.

ΜΙ. Νῆ Διᾶ, σοὶ γὰρ ὅμοιῳ ἐγὼ ἃ
τὰ πρύβλια ὑπὸ μάλης ἔχω.

ΑΛΕ. Σιώπησον, ὦ Μίκυλλε, μὴ

1. κακοδαίμονος se rapporte au génit. ἐμῶ
qui est renfermé dans τὰ ἔμα. Les Latins ont
dit de même : nostros vidisti flentis ocellos.

καταροῦσιν παρόντας ἡμᾶς.

ΣΙ. Ἀείσον γ' ὅν ἀγρυπνον αὐτὸν φυλάττειν. Ἀπασαν παύειμι διαναστῆς ἐν κύκλῳ τὴν οἰκίαν. Τίς ἔστος ; Ὅρθ' σέ γε, ὦ ποιχωρύχε, μά Δι' ἀ· ἐπεὶ κίωνγε ὦν τυγχάνεις, εὖ ἔχει. Αἰθνήσω αὖτις ἀνορύξας τὸ χρυσίον, μή τι με παύσῃ διέλαθεν. Ἴδου πάλιν ἐφόρηκέ τις ἐπ' ἐμέ. Δηλαδή πολιορκῶμαι ἔδ' ἐπιβούλευομαι πρὸς πάντων. Πῶς μοι τὸ ξιφίδιον, ἀν λάβω πινά ; Θάπσωμεν αὖτις τὸ χρυσίον.

ΑΛΕ. Τοιαῦτα μὲν σοι, ὦ Μίκυλλε, τὰ Σίμωνος. Ἀπώμεν δ' ἐπ' ἄλλον πινά, ἕως ἐπὶ ὀλίγον τῆς νυκτὸς λοιπὸν ἔσιν.

ὦν τυγχάνεις, le verbe τυγχάνω exprime quelque chose d'inattendu. S'il est suivi d'un verbe, ce verbe se met au participe. En françois on met l'infinitif, et l'on dit, puisque tu te trouves être. — μή τι με διέλαθεν, ne des Latins répond au μή des Grecs, avec cette différence pourtant que la particule latine régit le verbe au subjonctif, tandis que la particule grecque se construit souvent avec l'indicatif.

ΜΙ. Ὁ κακοδαίμων, ὅιον βιοῖ τὸν βίον; Ἐχθροῖς οὕτω πλεῖν γένοιτο. Κατὰ κάρρης γούν παπῆξας αὐτὸν ἀπελθεῖν βούλομαι.

ΣΙ. Τίς ἐπαταξέ με; λησδύομαι ὁ δουχῆς.

ΜΙ. Οἴμωζε, ἔ διαγρύπνει, ἔ ὁμοίως γίγναι τὸ χρώμα τῷ χρυσῷ πορσετηκῶς αὐτῷ. Ἡμεῖς δὲ, εἰ δοκεῖ, Γνίφωνα τὸν δανειστὴν ἴδωμεν. Οὐ μακρὰν δὲ ἔ οὔτος οἰκεῖ. Ἀνέσκηται αὕτη ἡμῖν ἡ θύρα.

ΑΛΕ. Ὅρας ἐπαγρυπνοῦντα ἔ τῆτον ἐπὶ Φερντίδων, ἀναλογιζομένον τοὺς τόκους ἔ τοὺς δακτύλους κατεσληκῶτα, ὃν δέησει μετ' ὀλίγον πάντα ταῦτα λιπόντα, σίλφην, ἢ ἐμπίδα, ἢ μῦαν γενεῖσθαι;

ΜΙ. Ὅρα κακοδαίμονα ἔ ἀνόητον ἀνθρώπον, οὐδὲ νῦν πολὺ τῆς σίλφης ἢ ἐμπίδος ἀφεινον βιοῦντα. Ὡς δὲ ἔ οὔτος ἐκτέθηκεν ὅλῳ ὑπὸ τῶν λογισμῶν. Ἐπ' ἄλλον ἀπίωμεν.

ΑΛΕ. Παρά τὸν σὸν Εὐκράτην, εἰ δο-

καί· ἔϊδόν γὰρ ἀνέγκηται ἡ αὕτη ἢ δύρα·
ὥστε εἰσίσωμεν.

ΜΙ. Ἀπαντα ταῦτα μικρὸν ἐμφορᾶν
ἐμαῖ ἦν.

ΑΛΕ. Ἐπὶ γὰρ σὺ ὀνειροπολεῖς τὸν
πλοῦτον; Τί οὖν ἐθέλοις ἂν ἔκ τούτων κλη-
ρονομεῖν, ὦ Μίκυλλε, ἔκ πάντα ἔχειν
τὰ Εὐφάτῃς;

ΜΙ. Μηδαμῶς, ὦ Ἀλεκτρυὸν· λιμὴν
πρότερον ἀπολοίμην, ἢ τοιοῦτον τι πεί-
σωμαι. Καιρέτω τὸ χρυσίον ἔκ τὰ δείπνα.
Δύο ὀβολοὶ ἐμοίγε πλοῦτός ἐστι μάλλον
ἢ τοιχωρυχέεισθαι πρὸς τῶν οἰκετῶν.

ΑΛΕ. Ἀλλὰ νῦν (ἡμέρα γὰρ ἤδη ἀμ-
φι τὸ λυκαυγὲς αὐτὸ) ἀπίωμεν οἶκαδε
παρ' ἡμᾶς. Τὰ λοιπὰ δὲ εἰσαυθις ὄψαι,
ὦ Μίκυλλε.

ΤΕΛΟΣ

